

Ni norme za Eskime

Matej Meterc

V članku gre za esejističen poskus sonde v odnos govorcev slovenščine do jezikovne norme. Želimo se posvetiti predvsem nelagodju na strani govorca, ki ostane po zatonu preskriptivistične paradigme sam samcat z materinščino, kljub temu, da mu je v njenem naročju udobno, pa fantazira o očku normativnosti. Ta je službeno odsoten, njegovi prividi pa se kažejo povsod, recimo v osebnih preferencah posameznih lektorjev ali pa bitki apokrifnih norm, ki jo bomo predstavili v nadaljevanju. Jezikoslovje bo, če ne želi nazadovati, službeno odsotno za vedno. Le vsake toliko bo po pošti poslalo kakšno učeno knjigo. Kaj pa se dogaja v presledkih med njimi? Predstavljajmo si prizor, v katerem se mišim priskuti ples, ko mačke predolgo ni domov, mačka pa domov noče, a v osami prav tako začuti nostalgijo.

Kako se lepo po slovensko reče purizmu?

Češki jezikoslovec Čermák je prepričan, da preskriptivizem v sodobno družbo enostavno ne sodi, kar so pokazali burni odzivi javnosti nanj v sodobnosti. V tem se seveda odziva na jezikovni purizem, ki ga je češka jezikovna skupnost ne le dolgo pospešeno izvajala, ampak po oceni Thomasa iz dela *Linguistic purism* izvažala še v druge slovanske jezikovne skupnosti, tudi v slovensko. Nas ne zanimajo odzivi govorcev na dejanski preskriptivizem, temveč dve njegovi historični posledici. Prva posledica je obrambni mehanizem, ki se je razbohotil do te mere, da se proti preskriptivizmu brani tudi, ko ta sploh ni prisoten, druga pa prisvajanje preskriptivističnega žezla s strani vitezov apokrifnih norm.

Govorci pogosto dojemajo raven leksema kot edino in končno merilo normativnosti. Osredotočanje na lekseme je sicer značilno tudi za laično ocenjevanje podobnosti in razlik med jeziki. Dobra ilustracija slovenskega jezikovnega okolja je pojav natečajev za najlepšo slovensko besedo. Morda segajo dlje v preteklost in bi jih z malce truda našli že v času Ilirskih provinc, oglejmo pa si zadnja tovrstna dogodka. Prvega je po zamisli Vinka Vasleta organizirala revija Jana med leti 2004 in 2005. Zmagala je beseda *midva* s pojasnilom, da je najlepša

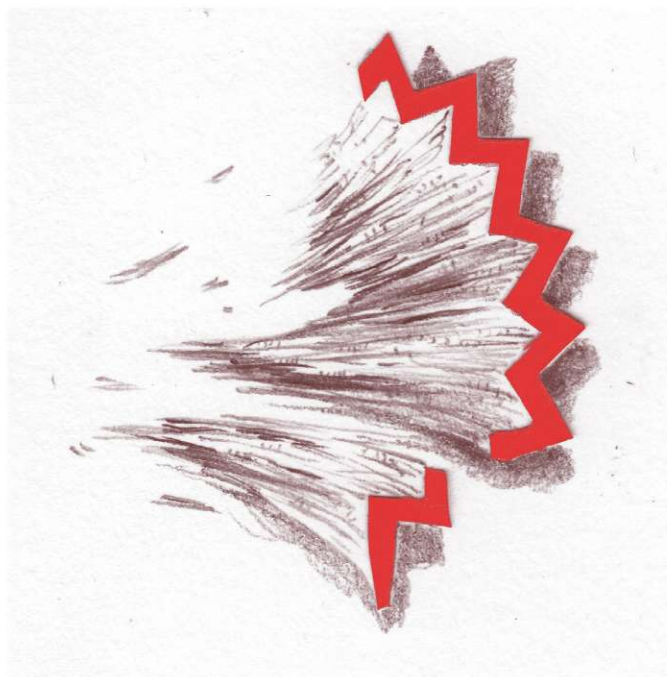
enostavno zato, ker je najbolj slovenska, med nominirankami v ožjem krogu so bile še *hrepenenje*, *tačka*, *dežela*, *obzorje*, *tolmun*, *ozare*, *lebdenje*, *jutro* in *mama*. Še bolj zanimiv je nedavni natečaj Slepotica, ki se je novembra lani odvil na Twitterju na pobudo Saše Braza. Že na prvi pogled je šlo v ožjem izboru za delno podoben, delno pa povsem drugačen nabor besed kot v primeru Jane, saj jim je žmoht dodajal močan *cvetober* arhaizmov. Tako kot v naboru izpred osmih let so visoko kotirali glagolniki (*šelesenje*, *dehtenje* in *hrepenenje*), beseda *midva* se je znašla na še vedno častnem tretjem mestu, na stopničkih skupaj z zmagovalno *slama* in drugouvrščeno *šelesenje*. Zanimiva točka Slepotice je bila polemika, ki jo je povzročila beseda *nosečka*. Ta neologizem za izraz *nosečnica* je nekaj časa močno vodil na prvem mestu, obenem pa ga je oblival žolč številnih govorcev, kar je povedno, če upoštevamo, da izraziti arhaizmi niso občutno vzdramili brbončic javnega okusa. Zanimivo je, da se je pobudnik natečaja vdal pritiskom in besedo diskvalificiral, dogajanje v zvezi z *nosečko* pa opisal z ustaljenim (a prenovljenim) »*ne boj, mesarsko glasovanje*« in mu s tem ironično nadel prilastek bratomornosti. Sodobnega govorca slovenščine očitno ne zmoti, da so v širšem izboru 121 besed zelo močno zastopane zastarele ali vsaj redko rabljene besede kot *nadobistnica*, *paberkovanje*, *dosihmal* in *prmejduš*. Individualna izbira po (retro) okusu je sprejemljiva, če gre za izbiro iz slovarskega gradiva, nikakor pa ni sprejemljiv individualno predlagan neologizem, čeprav je oprt na opazovanje rabe te besede (predvsem na spletnih forumih o nosečnosti). Poskus je označen za neumnost, saj nekaj, kar ni normativno, ne more biti lepo. Pomembno je, da taka beseda ne zasede simbolnega mesta na natečaju, čeprav je naivno pričakovati, da bi z zmago ogrozila položaj svoje (uslovarjene) dvojnice. A nemogoče je mogoče, in paradoksalno, kot se to sliši, je tudi slaba reklama še vseeno reklama in podobno je v slovenskem jezikovnem okolju zmes humora in žolča v nekem drugem stoletju umetno podaljšala življenje *zgoščenki*. Tu se začenja politika – tudi jezikovna. Povzamemo lahko, da je tokratni natečaj Slepotica pokazal, da imajo veliko prednost besede, ki so čimbolj nenavadne, zato ni nič nenavadnega, da se je med prvih deset besed uvrstil čmrlj, ki je del znanega slovenskega avtostereotipa o najtežje izgovorljivi besedi za tujce. Če izrabimo pripovedni potencial najbolj

odmevnih besed in se izrazimo nekoliko aforistično, obenem pa najlepše slovensko, kar se trenutno da, sva slovenskemu govorniku v leksikološkem smislu najbolj pomembna *midva* in najino *šelesenje* po *slami*, a tudi to, da naju svoboda in lepota ne privedeta do *nosečke*.

Mrzlično iskanje lepe slovenske besede nas privede še do dokaj ustaljenega izraza *ljubitelj lepe slovenske besede*, ki se navezuje na leposlovje v slovenščini. Zaman bomo iskali oznako *ljubitelja lepe nemške* ali pa *italijanske besede*. Lepa slovenska beseda je torej ta, ki prihaja iz knjige (knjižni jezik). Tako gre na spletu npr. za lepe slovenske izraze *bančno okence* (namesto *šalterja*), *krožišče* (namesto *rondoja*) in *zadelavina* (namesto *propolisa*). Zanimivi so primeri, ki so prevedljivi z opisom *po domače šalter*. Odnos med označevalcema *lepa slovenska beseda* in *po domače* je zanimiv, s kančkom špekulacije ga ilustrirajmo s hišo, v kateri živi stereotipni Janez Novak, hiša pa se imenuje *Pri kovaču*, saj je bila tam baje nekoč kovačija. Gre za dojemanje doma, razklanega na binom *domovanje:domačija*. Polu idealizirano lepega kolektiv poišče protipol grdega ali pa vsaj ne dovolj lepega. Zato v razmisleku o kulturnem upoštevanju osovražene jezikovne pojave (od kaše preko zgoščenke do nosečke itd), ki povzročajo polemiko z vprašanjem kako. Kaj nam točke, na katerih se lomijo kopja govorcev, povejo o kopjih samih? Kulturno dojemanje jezika je po Dolniku tipično za narode, ki kult jezika od začetka gojijo kot sestavni del kulturne tradicije, saj iz njega črpajo »naraven«¹ normativ. Logična posledica takega dojemanja je fenomen avtostereotipa o nepopolni kompetenci izvajanja idealiziranega kulturnega objekta – knjižnega jezika.

Vitezi apokrifnih norm in lov na dvojnice

V zborniku razprav o korpusnem jezikoslovju iz leta 2005 najdemo misel Vojka Gorjanca, da odrekanje tradicionalističnemu predpisovanju po eni strani vsakega uporabnika jezika postavlja pred večjo odgovornost, po drugi strani pa normativističnega jezikoslovca postavlja izven vloge absolutnega rabsodnika. Po mnenju Gorjanca to povzroča nelagodje na obeh straneh. Vprašajmo se, kako deluje mehanizem, ki ga del govorcev vklaplja, ko mora sprejeti osebno odločitev za ta ali oni izraz. Če ne razumem pojma ustreznosti, bom pa druge učil o pravilnosti. Čeprav govorec nenehno vklaplja mehanizem avtokorekcije, bo ob debati s sebi enakim svobodnjakom raje posegel po kratkem in jedrnatem sklicevanju na pravilo. Diskusijo bi lahko nadaljevali s širokim naborom kontekstov, v katerih se človeku svobodna izbira kaže kot zagata, a nadaljujmo z razmišljanjem o

izbiri adekvatnih jezikovnih sredstev. Govorec sproti uveljavlja svojo individualno različico norme, ki se od realizirane norme drugega govornika, ki teži h knjižnosti, razlikuje le za mišjo dlako. A ravno tu prihaja do problema. Del govorcev bo priznal, da pri tem upošteva svoj individualni okus. Če ga nekoliko podrežemo, bo argumentacijo dopolnil s tem, da se mu zdi tak in tak izraz primeren v taki in taki situaciji. Bolj nas zanima argumentacija, ki jo ubere drug spekter govorcev.

Za uvodno ekskurzijo po kraških pojavih purizma in apokrifnega normativizma priporočamo sprehod po objavah v Facebookovih skupinah, ki se posvečajo polemikam o *pravilni* in skoraj praviloma nikoli *ustrezni* rabi. Ta pojav opisuje tudi ruska jezikoslovka Irina Levontina, ki poudarja, da določene osovražene besede preživijo v besedišču tudi več kot petdeset let. Dodaja, da je zanimivo vztrajno zatiranje dela govorcev, da se jim nek ruski izraz zdi grd, nepravilen in neknjižen, čeprav so ga uporabljali že Tolstoj, Nabokov in Stanislavski. Pri dvojnicah (pa *denimo* besede *recimo*) arbitrarnost označevalca bode v uho, a vitezi apokrifnih norm bodo za te sirene ostali gluhi in se sklicevali na izolirane zakonitosti, ki navidez podajajo racionalen razlog, zakaj je *nečemu tako* in ne drugače. Kdor svoje življenje romantično posveti služenju apokrifnim normam, ima določeno namišljeno prednost pred ostalimi svobodnjaki. Njegova plemenitost je v tem, da se le na videz odreče braniku osebnega okusa, a ga v bistvu zataji in pretopi v helebardo višjih ciljev. S

tem vsili pojmovanje bojnega polja normativnosti kot lastnega dvorišča in s tem prednosti domačega terena, na katerem so njegove osebne poteze le podaljšek kolektivne odločitve. Argumentiranje ustreznosti rabe določenega jezikovnega izraza je veliko težje, ne prinaša zmagoslavja in redko naleti na zavezniško odobravanje. Prehajanje med registri je za mnoge govorce prenaporna tema. Preveč plastičen in morda zaradi kameleonskega prilagajanja celo tabuiziran fenomen je, kar je hecno dejstvo, saj preklapljanje iz enega niza kodov v drugega v večji ali manjši meri obvlada vsak govorec. Govorci se sprehajajo okoli količkov semiosfere, a jih pogosteje kot kvalitativno reflektiramo količinsko, saj je to enostavno lažje. Tu ponovno trčimo na vprašanje avtomatizma in (ne)uzavešene izbire, ki se mu bomo v zaključnem delu članka posvetili še tretjič (in zadnjič). Včasih se apokrifno normiranje kaže že v enostavnem prepričanju, da nekaj ne obstaja, če se to ne nahaja v sveti knjigi (slovarju). V *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* na primer ne najdemo frazema *kititi se s tujim perjem*, najdemo pa izraz *bahati se s pavjim perjem*. Govorcem jezikoslovci očitno ne znamo pojasniti, da mora do kodifikacije preteči nekaj časa. Še težje je pojasniti, da bi takojšnje kodificiranje ene izmed dvojnic (*trojnic*) *internet*, *medmrežje* in *splet* tako ali tako povzročila enako ali pa celo obsežnejše lomljenje kopij in z njim nakopičene frustracije kot njihova odsotnost v jezikovnih priročnikih, ki smo ji bili priča še ob polnem razmahu spleta 2.0.

Pomanjkanje kritične distance vodi v viteško dojemanje različnih orodij kot orožij za uveljavljanje skrajnih polov. V tem smislu je tipično sklicevanje na kvantitativne parametre, saj kažejo nesporno velike argumentacijske mišice. Tako delujejo apokrifni paragrafi norme, ki se sklicujejo na slovarsko oznako *raba peša*, vitezi pa za plemeniti cilj ne prizanašajo nemočnim, opehanim leksikalnim posameznikom, temveč jih nemudoma ožigosajo z oznako nepravilnosti. Ista skrajnost se kaže v časčenju jezikovnega korpusa kot novega razsodnika, zakonodajalca norme za 21. stoletje. Enako viteško lahko (tokrat s sklicevanjem na vzorec besedil) razsodimo, ko pešanje rabe uzremo v seznamu konkordanc. Gre za postavljanje korpusa na strukturno mesto slovarja. Razmah jezikoslovja, ki ga je povzročila pojavitev jezikovnih (posebej referenčnih) korpusov v devetdesetih letih, je prinesel ogromen skok, prinesel pa je tudi romantično predstavo o določenih dokončnih rešitvah, ki naj bi jih zagotovili korpusi. To naivno predstavo jezikoslovje v zadnjem desetletju že presega, uzaveščanje mej, do katerih sežejo različni korpusi kot simulakri dejanskosti, pa razvoju

dela z njimi pravzaprav koristi. Korpus ne more nadomestiti slovarja, ker gre za simulakra, ki sta drugače strukturirana in ju kot orodji potrebujemo prav zato, ker sta različni. Iz korpusa lahko nastane slovar in iz nabora slovarjev morda specifičen korpus, vendar se pod ta nastanek kot posrednik seveda lahko podpiše le človek. Problem nastopi, ko umanjka zavedanje, da pri kakršnemkoli orodju, klasičnem, modernem, uležanem ali eksperimentatorskem, segamo po ročaju – torej po mestu, na katerega priklopimo lastno motoriko in kognicijo.

Če sodimo po razpravi Ade Vidovič Muha na zadnjem simpoziju *Obdobja*, se opozicija standardni jezik – knjižni jezik v slovenskem jezikoslovnem prostoru pokriva z opozicijo med različnima pristopoma h korpusu kot viru jezikovnih podatkov. Vidovič Muha kritizira strogo mehansko branje korpusa brez upoštevanja tradicije, ki je po njenem mnenju nujna za kritično distanco. Poudarja tudi, da v korpusu prevladujejo besedila novinarskega žanra, kar je pravzaprav močna deformacija dejanskega spektra govornih situacij. Čeprav so to zelo pomembni dejavniki, pa se vprašajmo, ali se omenjeni opoziciji nujno prekrivata. Kot alternativa se ponuja razlaga standardnega jezika kot pojma, ki ga govorci bolj kot družbeni dogovor razumejo kot pojem prestiža, ki ga predstavlja izraz knjižni jezik. Označevalec standardno bi bil iz tega vidika smiselni šele, če bi pri govorcih dosegel večjo refleksijo sprejemanja norme kot konvencije o rabi nabora konvencionalnih znakov – obenem pa zavedanja o stopnjevitosti naravi jezikovnih znakov, ki je norma nikakor ne odpravlja.

Če zaključimo poetično in malce karikirano, se tavajoči bozoni (ali pa kodoni) norme med navadno rajo (pa dodajmo še intelektualistično rajo) pretakajo skupaj z gnevom po starih kognitivnih hudourniških strugah v presihajoči in onniprezentni pojem Toporišiča, v to imaginarno središčno točko preskriptivizma, o kateri nihče ne ve nič in vsi vejo vso. Škoda je, da kolektivna zavest na tak način ukaluplja znanstvenika, čigar zasluge so pomembne tudi v okviru slovenske frazeologije, o kateri bomo spregovorili za konec.

O preseganju klišejskega dojemanja jezikovnih klišejev

klišárna -e ž (â) *delavnica, obrat za izdelovanje klišejev*: barvne klišeje so naredili v klišárni Ljudske pravice; ročna stavnica in klišárna

Vrnimo se k vprašanju preganjanja dvojnic. Nedavno je bil na tapeti nekega zidu kamenjan izraz *temu ni tako*. Argument nasprotnikov tega izraza je bil, da dajalnik v njem enostavno

ni *pravilno* rabljen. Anomalije v jeziku obstajajo, v frazeologiji pa (pri Čermáku in še kom) predstavljajo celo eno redkih univerzalnih lastnosti frazemov. Prav ta izraz bi morda lahko obravnavali kot stavčni frazem. Res je, da se uporablja v omejenem naboru registrov, npr. v registru predavatelja, a to še ne pomeni, da ni pravilen. V frazeologiji veljajo drugačne zakonitosti, oziroma se moramo, kot poudarja Erika Kržišnik v pomembnem članku *Norma v frazeologiji in odstopi od nje v*

mov), našteji še ducat izrazov. Dovolimo si retorično vprašanje, zakaj ob množici označevalcev za klišeje zakrne označevalec za mesta, ki klišeje proizvajajo (poleg *klišarne* še *stereotipija*). V četrti del češkega frazeološkega slovarja (2009), ki je nastal pod Čermákov taktirko, so stavčni frazemi uvrščeni glede na pogostnost njihove rabe v sodobni češčini. Med njimi se je znašla tudi množica frazeologiziranih filmskih citatov, reklamnih sloganov in drugih sodobnih stavčnih frazemov ter manjša

Mrzlično iskanje lepe slovenske besede nas privede še do dokaj ustaljenega izraza ljubitelj lepe slovenske besede, ki se navezuje na leposlovje v slovenščini. Zaman bomo iskali oznako ljubitelja lepe nemške ali pa italijanske besede.

besedilih (1996), zavedati, da je *veljavnost* norme tu drugačna. Vprašanje frazeoloških napak velja skorajda za sveti gral v frazeologiji kot vedi, saj zanje ni bil podan še noben sistematičen nabor meril. Spodnja meja najbolj očitnih napak, npr. nehotenih križanj enot, kakršno je *levja usluga*,¹ je jasna, zgornja meja pa je zabrisana in izmuzljiva.

Frazeologiji in paremiologiji je nujen preboj v 70. letih omogočil ruski frazeolog Permjakov s tem, kar je poimenoval *teorija klišejev*. V njej je določil razmerje kratkih folklornih jezikovnih obrazcev (paremij) in preostalih frazemov do drugih jezikovnih klišejev, npr. leksemov. Izdelal je tudi koncept paremiološkega minimuma – lestvice pregovorov in rekov (pod širšo streho termina *paremija*), razvrščenih glede na izsledke empiričnih raziskav poznavanja med govorniki. Ko smo se te naloge lotili z demografskim spletnim vprašalnikom, smo opazili, da pogosto naletimo na problematiko posameznikovega dojetja norme. Tudi pri izbiri frazemov in paremij gre, tako kot pri izbiri drugih jezikovnih klišejev, za mero jezikovne ustreznosti, s katero vsak uporabnik jezika preverja svoje kompetence, se z njimi umešča v registre in kuje strategije za doseganje konkretnih ciljev.

Čermák našteva množico izrazov, ki se v češčini uporabljajo za stavčne frazeme. Tudi v slovenščini bi lahko poleg pregovora in reka, ki predstavljata jedro paremij (ne pa tudi stavčnih fraze-

množica citatnih enot. Problem, ki se ga želimo dotakniti, ni sprejemanje frazeološke terminologije, temveč reflektiranje ustaljenih tekstov različnih tipov in izvorov pri uporabnikih jezika oziroma dojetje tega, kaj vse je (stavčni) frazem. Tudi izvedba raziskave z vprašalnikom² je pokazala, kako govorniki uzavešajo le rabo določenega dela stavčnih frazemov, ki dosega status tradicionalnosti. Na nek način je to skladno z naravo frazeologije, ki v sebi združuje pola ustaljenosti in spremenljivosti, pa tudi njenega iracionalnega principa, ki ga poudarja Dolník, saj se zdi, da so enote, pri katerih govorec mora nujno poudariti, da gre za pregovor, že zastarele, v nasprotju z njimi pa prav tiste enote, ki jih govorec ne potrebuje posebej uvažati, predstavljajo jedro sodobne frazeologije. Včasih se zgodi, da anketiranci naštejejo nekaj primerov nekodificiranih stavčnih frazemov, hkrati pa dodajajo, da niso prepričani, ali gre za *uradne* pregovore. Dober primer, na katerem se ne kaže le ena izmed številnih pomanjkljivosti Kebrovega *Slovarja slovenskih frazemov*,³ temveč širša problematika kodificiranja frazeologije, je *Sanja svinja o koruzi* kot kalk citatne enote *Sanja svinja kukuruz*, ki ga navaja Polona Gantar v članku *Slovar slovenskih frazemov in sodobna slovenska frazeologija*. Citatne paremije iz drugih jezikov smo upoštevali in zajeli tudi med odgovori v spletni raziskavi. V prihodnosti nas bo v zvezi z njimi zanimala distribucija jezikov, njihovo umeščanje v registre, pa tudi po-

¹ Da gre pri križanju enot *međvedja usluga* in *levji delež* večinoma za nenamerno spremembo brez obogatitve semantike in s tem za rabo brez estetskega učinka, se lahko prepričamo iz sobesedila številnih primerov te napake v spletnih člankih.

² <http://vprasalnik.tisina.net/>

³ Problem SSF-ja lahko povežemo z značilno slovensko tegobo malih kolektivov ali celo osebnih projektov ter neustreznim državnim financiranjem, pa tudi težavnosti pri potencialni razporeditvi vlog v večjih raziskovalnih ekipah.

gosto opravljanje vloge generacijskih markerjev. V navodilih pred izpolnjevanjem vprašalnika nismo želeli vplivati na (ne) knjižnost variant, ki jih bodo udeleženci raziskave vpisovali. Kljub močni narečni razčlenjenosti slovenskega govornega prostora in zelo močnemu avtostereotipu glede te teme je delež narečnih vnosov izredno nizek. Govorci se odločajo za knjižne oblike, če od njih posebej ne zahtevamo narečnih oblik. Prav tako je v odgovorih razmeroma majhen delež bolj pogovornih, a vsakdanjih stavčnih frazemov tipa *Ura je cajt* in *Ni, da ni*. Preklapljanje med narečnim, pogovornim in knjižnim se tako vpiše v del iste zgodbe o avtokorekciji in vprašanju jezikovnega prestiža, o katerem smo že razmišljali, zelo oslABLJENA refleksija rabe stavčnih frazemov pri govornih pa je povezana tudi z dejstvom, ki ga izpostavlja Čermák: norma v frazeologijo le poredko posega, kar ohranja njeno odliko nebrzdanega razvoja.

Odpravljanje nelagodja izbire

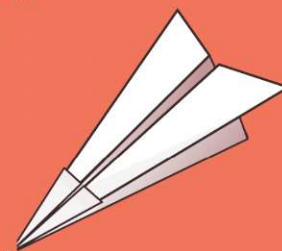
Kaj se torej dogaja v časovnem intervalu normativističnega predaha, ki zajema tako mišje veseljačenje kakor tudi nelagodje ob *hrepenenju* po mački? Sklenemo lahko, da je v merjenju vmesnega časa stanje neodločeno, medalja pa se v sinhronem preteku vsakič znova ustavi nekje na krhkem ravnotežju med platjo čistega purizma in platjo njegove cinične refleksije. Paradoksalno je, da uporabniki jezika jezikoslovcem očitajo vzvišeno zapovedovanje absolutnih resnic, ki je sodobnemu jezikoslov-

ju že zelo tuje, po drugi strani pa je naravnost uporabnikov jezika pretežno konservativna.

Za konec se vprašajmo, kaj bi bilo še potrebno podvreči refleksiji, da ta ne bi bila zgolj cinična, ampak vsaj v določeni meri tudi konstruktivna. Lahko bi začeli s podrobno sociolingvistično analizo pestrega nabora kulturnih besed in dvojic. Jezikoslovje bi umik preskriptivizma moralo uravnotežiti z večanjem jezikovne ozaveščenosti in odpravljanjem črno-belega gledišča. Morali bi pripomoči k stanju mentalitete, v katerem govorca slovenščine ne bi tako pogosto zmrzilo ob vsem, kar diši po lanskem normativizmu. Govorcem laikom bi morali jezikovno normo prikazati kot orodje, ki nam vsem koristi, del jezikovne in splošne omike pa je, da je ne izrabljamo za orožje, uperjeno proti drugemu govorniku. V knjižnem jeziku bodo vedno prisotne točke, ki bodo omogočale razlike v izvajanju norme pri posameznih govornikih. V zvezi s temi točkami je pomembno, da jih govorniki ne dojemajo kot manko, ki ga je treba zapolniti z apokrifno normo in izkoristiti v borbene namene. Prav tako te točke ne bi smele veljati za edino mesto v jeziku, kjer se govorci uveljavljajo kot svobodni posamezniki. Svobodo izražanja prinaša celoten nabor jezikovnih sredstev, tako knjižnih kakor tudi neknjižnih. Zaključimo z mislijo, da ne potrebujemo le sodobnih jezikovnih priročnikov (na kakršnemkoli mediju že), temveč tudi sodoben pristop govorcev laikov in govorcev strokovnjakov. ●

NAJ NASLEDNJA RAZPOTJA PRILETIJO V VAŠ NABIRALNIK ...

Postanite naš naročnik in revijo boste brezplačno prejeli na dom.
Brez stroškov poštne!

Na spletnih straneh **www.razpotja.si** poiščite elektronsko naročilnico in vnesite svoje podatke.
Za vse ostalo poskrbimo mi.